

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СЛУЖБЕНИ ДЕО

НАРЕДБА

У последње доба врло се јако развило објављивање распродаја разних радња, разних трговинских еспапа, огласима, лепљеним плаката по граду и на дотичним радњама. Међутим, то се распродавање врши годинама, јер се поменуте радње стално обнављају са другим еспапима.

Таква радња не само што намамљује лаковеран свет на замишљену јефтиноћу не солидног еспапа, ну под фирмом „распродаје“ прости свет се и обманује, а свима осталим трговцима и занатлијама наносе се огромне штете са тим измишљеним распродајама и несолидном конкуренцијом.

Исто тако учестале су продаје разних еспапа и ствари путем приватне лицитације, што такође наноси штете осталим трговцима и занатлијама.

Да би се заштитили интереси како осталих трговаца и занатлија са једне стране, тако исто и публика од завођења и могућих превара са друге стране, и да би се сузбиле до сада сасвим оправдане жалбе на такве радње и њихове рекламе, Управа града Београда на основу § 326. крив. закона издаје следећу наредбу:

1., Ко хоће, да у Београду распродаје своју радњу (еспапе) путем објаве, плаката и огласа, мора имати писмено одобрење Управе града Београда. Та одобрења издаваће се само оним трговцима, који имају своју протоколisanу фирму и порез плаћају, а не и онима, који нису испунили услове из чл. 5. и 6. трг. закона,

2., Одобрењима Управе града Београда претходиће мишљење трговачког удружења за трговинске еспапе и занатлијског удружења за занатлијске еспапе. Мишљење поменутих удружења биће меродавно за Управу, у погледу одобравања или неодобравања.

3., У одобрењу, за распродају, означаће се и време докле ће распродаја трајати, т. ј. докле се иста може објављивати путем плаката и огласа.

4., За то време, докле буде гласило одобрење за објављивање распродаје, привлачење еспапа не може бити.

5., Одобрење за распродају може добити једна особа, само један пут, и то за своју сопствену радњу.

6., Тако исто и онај, који хоће да продаје своје еспапе или ствари путем лицитације (добоша) мора имати одобрење од

Управе града Београда, у коме ће се означити: место, где може продавати; време докле може продавати; и начин продаје (укупно или на парче). И за ова одобрења меродавно је мишљење удружења поменутих по тач. 2. ове наредбе.

7., Све радње, које имају сада истакнуте плакате или огласе о распродаји, морају исте одмах уклонити или с истим престати док на то одобрење не добију.

8., Ко буде радио противно овој наредби, биће кажњен новчано до 150 динара, или затвором до 20 дана.

Бр. 8347.

1. априла 1903. год.
у Београду.

Управник Београда,
Б. Маршићанин.

СТРУЧНИ И НАУЧНИ ДЕО

Познавање и употреба оружја (за иследнике)

Констатујемо црн, ћошкаст барут; на површини нема белих тачкица, дакле није био влажан; поједина зрна тешко је згњечити, дакле од добре је смесе; кад прелази преко беле хартије, не боји је, дакле брижљиво је израђен. Дакле пред собом имамо у опште добар барут, у довољној количини и, у колико се добро може набијати сукијама од хартије, био је брижљиво набијен.

Кад се на описани начин поступа, онда се може пре свега одмах доћи до објашњења, која су за ствар потребна. Даље тиме смо за стручњаке, који имају да доцније по тој ствари кажу своју реч, припремили земљиште, тако да имају све што им је потребно па да одговоре на постављена им питања, и, што је главна ствар, ништа није покварено, све се може још једном прегледати и опробати, у колико би се то сматрало као потребно. Али колико пута налазимо протокола, у којима се цео опис састоји из ово неколико речи: „Пушка је предата стручњацима да извуку метак и они су констатовали, да је била набијена с прилично много сачме“.

Особита опрезност и вештина потребни су кад се мора из спредњаче извући зрно које је добро углављено. Пошто се зрно, као што се само по себи разуме, мора извлачити сврдластим извлакачем који је уде-

шен у облику извлакача за чепове, па према томе и зрно бушити, али и очувати његов облик, најбоље ће бити да се то остави пушкарју (али које ће, разуме се, радити само у присуству иследника). Стоји ли пак ствар тако, да се зрно мора имати безусловно брзо, ваља употребити најбољи извлакач, који се може добити, и не треба извлачити пре докле год извлакач није ушао дубоко и добро ухватио, јер ништа не квари зрно као то кад се неколико пута буши.

Немамо ли извлакача добро ће бити да употребимо и једну добру обичну бургију, пошто ковач на њу настави једну шипку. Не иде ли ствар никако за руком, дакле ако не можемо да извадимо зрно, не остаје ништа друго но да скинемо задњи завртањ, који при дну затвара цев. То ће учинити сваки ковач, напослетку и сваки сељак који има кључ и то зна да ради.

Пошто је извађен завртањ, онда се може најпре позади опрезно истрести барут, а за тим једном дрвеном шипком зрно брижљиво се уста потиснути да испадне на задњу страну. Тај метод је у толико пробитачнији, што се зрно много мање квари (јер се не буши, што би се морало чинити кад би се вадило извлакачем.) Дакле за препоруку је да се задњи завртањ скида уопште увек кад хоћемо да зрно добијемо неопштењено. Али у таквим приликама, дакле кад завртањ хоћемо да извадимо, морамо припазити да метак не састави. Даље ћемо у дрвеној шипци, којом смо ради да истерамо зрно, на доњем делу начинити полукугlastо удубљење, како би се куршум што мање спљоснио, т. ј. да се не би изменио облик.

Је ли потребно да се открије сопственик неке пушке, препоручили бисмо код спредњача, и то код оних за зрно, да се свакад расклопе; код острагуша се већ због саме њихове конструкције неће наћи бога шта.

Спредњача, кад год се чисти, мора се расклопити. Тада, приликом чишћења, може се десити да је неко заборавио нешто, што би могло дати ослонаца за даља истраживања. У крајњем случају наћи ћемо фабричну марку или какав пушкарски знак. Је ли ствар довољно важна, можемо се писменим питањем обратити на поједине велике фабрике пушака да кажу шта значе поједине марке, обележја. При расклапању спредњаче нарочито ваља припазити на оно место, које је на крају оне цевчице, у коју се утура шипка, дакле оно место, које додирује крај од шипке. То место је непрекидно у саобраћају са спољним светом, лако може нешто унутра упасти, а за тим бити зби-

јено шипком, кад се ова оставља на своје место. Ту сам ја нашао једном једно врло мало парченце исписане хартије, које ми до душе тада није ништа вредело; али у другим случајевима може тако што бити од користи.

β) Острагуше које се пуне зрном

Ни једна врста оружја није у току столећа проживела толике промене као пушка нити је и једна за последњих деценија имала толике варијанте као острагуша која се пуни зрном, јер та пушка је убојно оружје, њена конструкција је више пута решавала о исходу битке и срећи народа.

Ко год данас прочита или само расмотри многобројне књиге и уџбенике о развињу острагуша, мора се дивити кад види колико ли је мисли, генија, талената, вештина, радова и новца употребљено да би се измислило најбоље, најдуховитије и најбрже убиствено оружје. Кад прелиставамо књиге, које су изишле пре десетак година, наћи ћемо у њима тврђење, да је овај или онај систем такав, да ни најнапреднија техника неће више моћи створити боље. Друга књига, која је две године млађа, уверава то исто о другом „систему“, и то тако иде до наших дана и ићи ће још даље, не донде докле не буде пронађена „најбоља“ пушка, већ донде док људи не изгубе вољу да чине даље експерименте.

Већ смо једном рекли да се уз усавршавање војничке пушке усавршавала и ловачка пушка. Само се по себи разуме да данашње репетирке нису од велике потребе за ловца. Тако што још је потребно у лову по тропским пределима, где има лавова, тигрова и т. д. У једну руку и за ловца је добра репетирка из једног другог разлога, на име с тога, што је увек боље да је пушка у приправности за пуцање, но да се појединачно пуни и том приликом фишеци траже по шпаговима. Вероватно да ће се у најскорије времену у лов на зверове ићи с репетиркама. Многи ловци се већ у велико служе у таквим случајевима тим пушкама.

За тај циљ не би требало усвајати оне репетирке, чији се систем оснива на једној другој, тако званој магацинској цеви, у којој фишеци леже по реду, један за другим, и које један спирални „федер“ мало по мало (око на ниже) потискује у затварач (нпр. Винчестрове пушке). Ма колико да су добре те пушке, оне имају ту рђаву страну, што се њихова тежишна тачка мења после сваког пуцања. Појмљиво је, да једна пушка, у чијој магацинској цеви има фишека сасвим близу уста праве цеви, мора знатно претезати и да се то мора врло добро осећати приликом пуцања. Пошто се фишеци померају натраг, ка кундаку, то претезање губи се и при сваком пуцању човек мора навикавати леву руку на ново еквилибрање. То ловци нису навикли; они су већ у пола нанишанили, чим дигну пушку к лицу. Извезбан ловац чини то на својој познатој пушци левом руком, он зна како ће пушку довести у равнотежу, па да одмах пређе на ницањење.

У опште узев свака војничка пушка подесна је за лов А кад се зна колико је све система пушка конструктивно и наме-

њено за војску или их је она већ избацила из употребе, па су после прешле у приватне руке, онда се тек може појмити с каквим све пушкама можемо имати посла.

Само се по себи разуме, да ми нећемо овде описивати поједине такве пушке. Онај иследник, који би желео да се упозна с појединим врстама таквих пушак и да их проучи, може послужити сваким новијим уџбеницима, па и Конверзационим лексиконима последњих издања.

Иследнику, који није стручан, па наиће на какву острагушу, ми би саветовали да је остави на миру и да је у целости и недирнуту преда стручњацима, који ће је под његовим надзором испитати.

2. Пиштољи и терцероли.

Ово некада тако важно оружје веома је изгубило свој значај услед јевтиних цена револвера. Иследник ће с њима највише имати посла кад се тиче каква двобоја или каква сумњивог самоубиства. У осталом данас се већина злочина врши револвером.

Разлика је између пиштоља и терцерола у томе, што први има лежиште као и пушка, а затварач са стране, докле је код терцерола цев на завртањ и затварач је позади цеви. По правилу и један и други пуне се спреда (изузимајући модерне магацинске пиштоље, који конкуришу револверима), пошто већ за пуњење позади постоји револвер. Они се дакле по правилу припаљују капслом. У нашем народу има и кремењака, кубура, које су дуже од пиштоља и извезене, а пале се на исти начин кременом као и пушке кремењаче.

(Наставиће се)

Социјални фактори криминалитета

од Др. Принцинга

из Листовог часописа за целокупну кривично правну науку

II Криминалитет у вароши и на селу

Живот у вароши у понеком погледу далеко је другачији но на селу, да се само отуд одмах може закључити да и његов утицај на криминалитет није свуд један и исти. Жали боже, што се овом врло важном питању није довољно пажње поклањало, да би се о њему довољно могло писати. Довољно је скренути пажњу на то, да је човечји век у вароши краћи но на селу, да вароши избилују баш оним добом старости, чији је криминалитет највиши, па да се отуд само закључи у толико неповољнији суд по варошане. Тешко је изводити каке закључке о овом питању, кад до сад криминална статистика није никаку пажњу поклањала разлици доба старости и пола, криминалитету на селу и вароши; у недостатку ових ми ћемо се послужити криминалитетом целокупног становништва; и ако је и за ово мало дата.

По Хегеловом¹⁾ раду о криминалитету појединих судских области у Аустрији ево неколико података за Беч и Нижу Ау-

¹⁾ *Хуго Хегел*, упоредни преглед аустријске криминалне статистике. Стат. месеч. Н. С. свеска 3. 1898, стр. 545.

стрију. На 10.000 становника било је осуђено 1889—91 просечно годишње због:

	у Бечу	у Аустрији ван Беча
убиства са предумишљајем	0,01	0,05
децоубиства	0,01	0,03
убиства без предумишљаја	0,02	0,04
тешке телесне повреде	0,98	1,74
лаке телесне повреде	10,36	18,32
противстајања власти	1,57	0,56
увреда полиц. органа	7,44	4,18
блуда	0,55	0,27
крађе — преступа	8,25	5,34
крађе — иступа	18,80	37,16
проневере	1,13	0,72
преваре	1,36	1,10
увреде	28,08	24,62

Као што се види у Бечу је мањи криминалитет но у Нижој Аустрији без Беча, само у неким деликтима надмашује Беч, као код противстајања власти, увреде полицијских органа, код тешких крађа, преваре, проневере и увреде. Већи број полицијских чиновника у престоници, надмоћност трговачког staleжа, надолажење опасних злочинаца по навици у престоницу, становање по великим Mietskasern-ама све су то узроци којима се да објаснити зашто је престоница надмашила осталу Аустрију у овим злочинима.

Са свим друкчији је однос између вароши и села у другим земљама: свуда иначе по варошима се злочини чешће дешавају но на селу. У Енглеској године 1893 на 20.000 становника било је осуђено због indictable offences:

МЕСТА	у опште	Због злочина против			
		имао-вине	лично-сти	морала	
Лондон	41,3	38,4	0,97	0,66	
Морска пристаништа	66,3	62,9	2,00	0,68	
Индустријске вароши	35,7	33,9	0,67	0,39	
Забавна места	30,8	29,4	0,58	0,34	
Рудишта	23,2	21,1	0,82	0,26	
Грфовије око Лондона	20,3	18,7	0,48	0,73	
Земљодел. грфовије	} западне	19,4	17,2	0,51	1,14
		} источне.	13,8	12,5	0,35
Енглеска и Велс	29,7		27,7	0,72	0,62

Криминалитет је у варошима далеко већи но на селу, чак и код злочина против личности; он је нарочито велики по морским пристаништима где се као што се зна збира сав олош, ком је одатле лако заварати сваки траг укрцавањем на море. Једино што сеоско становништво превазилази варошко код злочина против морала.

У Француској статистика води само рачуна о оптуженима. Она води рачуна о њиховом месту становања, не о месту где је злочин учињен. Општине до 2000 становника су сеоске. Од 100 оптужених било је:

	из вароши	са села
1872	48	52
1876	49	51
1881	52	48
1887	53	47

У Француској сеоско становништво превазилази варошко и то врло јако. Од 100 становника живело је:

	у вароши	на селу
1872	31	69
1876	32	68
1881	35	65
1887	36	64

WWW.UNILIB.RS

Криминалитет је, дакле, и у Француској по варошима далеко већи но по селима. Престоница надмаша све остале департмане у злочинима против имовине и морала врло јако; телесних повреда и убистава напротив у Паризу је мање но по осталим департманима.

За кантон Царих доказано је да се злочини у опште, а нарочито опасни злочини против имаовине и личности више врше по варошима но по селима.

И за Немачку се да извести генерални закључак по криминалитету у вароши и по селима према статистици мањих административних округа. Треба имати на уму да се водило рачуна само о месту где је злочин извршен. Нарочито се то лако да извести за Баварску, где је изведена подела у вароши и округе готово са свим према подели у вароши и селу.

Баварска, нарочито Горња и Доња, показује врло велики криминалитет; на њ нарочито утиче велики број телесних повреда, ма да су и други злочини нпр. превара, врло чести. На 10.000 становника било је просечно годишње осуђено због злочина и престопа у годинама 1883—1897.

	у опште	опасне телесне повреде	крађа, проста и опасна, у поврату
Горња Баварска	145,8	34,2	33,2
Доња Баварска	140,7	40,0	31,2
Горњи Пфалц	121,7	30,6	28,6
Горњи Франкен	114,7	28,4	25,4
Средњи Франкен	128,4	29,6	29,9
Доњи Франкен	110,2	25,0	22,5
Швапска	109,3	22,1	25,4
Баварска без Пфалца	126,8	30,4	28,6

Општи криминалитет је у баварским варошима готово без изузетка већи но на селу. На 10.000 становника било је осуђено:

МЕСТА	1883—87		1882—92		1893—97	
	ВАРОШ	СЕЛО	ВАРОШ	СЕЛО	ВАРОШ	СЕЛО
Горња Баварска	146,8	136,5	128,2	146,0	141,1	148,6
Средња Баварска	157,9	129,5	155,8	134,9	155,9	139,3
Горњи Пфалц	137,2	109,7	161,6	114,2	132,1	120,4
Горњи Франкен	105,9	104,4	115,8	109,7	117,4	114,3
Средњи Франкен	139,5	103,8	151,1	115,8	150,0	116,0
Доњи Франкен	122,1	102,5	120,5	104,0	120,1	106,6
Швапска	129,0	98,6	120,5	99,3	131,6	102,9
Баварска без Пфалца	137,1	114,0	133,7	119,6	139,4	123,1

Разлике између вароши и села су врло осетне на штету вароши. У Горњој Баварској овај однос према ранијем се сасвим изменио: криминалитет по варошима је већ у другој периоди далеко нижи но на селу. Од претекне важности је за то наравно престоница Минхен. Узрока је томе доста: брзо растење престонице у коју јуре становници из области где је криминалитет мањи; врло добра и јака организација полицијских органа, поправка варошких прилика, растење општег народног благостања, пробуђена свест за ред и закон и у нижим друштвеним слојевима, све то скупа допринело је да се криминалитет умањи. Свуда, дакле, опадање, чак и код најважнијих, најопаснијих злочина.

Није згорег проговорити коју и о том који се злочини и преступи више јављају по селима а који по варошима. Немачка криминална статистика нарочито је водила рачуна о ова четири злочина: противстајању власти, опасним телесним повредама, крађи и превари. У погледу на то вароши и села са свим различно су заступљени: опасне телесне повреде су далеко чешће на селу; напротив крађе, преваре и противстајање власти далеко ређе но по варошима. На 10.000 становника било је осуђено због:

ЗБОГ ЧЕГА	1883—87		1888—92		1893—97	
	ВАР.	СЕЛО	ВАР.	СЕЛО	ВАР.	СЕЛО
Противстајања власти	4,7	2,7	4,5	2,4	4,9	2,6
Опасне телесне повреде	19,9	27,7	19,9	31,2	22,4	32,8
крађе (и у поврату)	37,4	26,6	39,7	26,1	37,3	25,9
преваре (и у поврату)	10,2	5,0	12,1	6,9	12,5	6,9

Противстајање властима нарочито је врло често по варошима, док врло ретко по селима. То долази свакако отуд, што је број полицијских чиновника на селу минималан и што се они врло ретко кад уплећу у сељачке туче.

На против опасне телесне повреде су врло честе по селима; врло ретко или за кашњено уплетање полицијских органа у сељачке туче и чини, те се отуд често порађају праве битке где често сене нож. Уз то и боље образовање и васпитање варошана доприноси те се овај злочин ређе јавља у варошима но по селима.

Што се тиче крађе она је у свим варошима порасла у периоди 1888—92, по селима се напротив опажа застој чак и врло мало опадање, ретко где да напредује. Како је крађа најчешћи деликат злочинаца из навике то и није никако чудо, што се она чешће јавља по варошима но на селу. И просте су крађе мање по селима но по варошима и ако се то не може ни у колико приписати само навизи. Невоља и јад муче поједине породице увек готово по варошима, поглавито с тога што су ту и разбојевања и смртни случајеви храниоца породице чешћи но у селу, уз то у вароши се ретко и рад налази нарочито зими, ту је више прилике и распусном животу, сама драж ка крађи је, према свему том дакле, у вароши већа.

О превари важи све оно што је речено и о крађи; том доприноси још и то, што је по варошима трговачки сталеж јаче заступљен код ког се баш врло често и јавља превара.

Крађа у поврату је далеко чешћа по варошима но на селу исто тако опасна крађа, која је обично деликат из навике.

Из свега овога да се извести закључак да већи број крађе по варошима долази

поглавито отуда што вароши у себи тајом скривају злочинце из навике, и ако на то још утичу и многе друге околности које смо ми поменули горе.

(Свршиће се)

ПОУЧНО ЗАБАВНИ ДЕО

ИСТОРИЈА ЈЕДНОГ ЗЛОЧИНА

НОВЕЛА

Максима Горког

I

Једном, у подне, рече матушка Вањушки Кусину:

— Како би било да ти одеш у варош, Вања?

Вањушка је ћутао. Он је љуштио један врео кромпир, дувајући јако у прсте а при том напућивши усне и љутито се мрштећи. Мајка је гледала у његово младачко, обло лице, уздахнула је, а по том тихо прошапугала:

— Требало би да идеш...

— А шта ћу тамо? упита Вањушка и премести кромпир из једне руке у другу.

— Узми секиру на иди...

— Таквих што носе секире има тамо доста...

— Па онда повеси лопату. Ускоро ће се пунити леденице... или ћеш цепати дрва... или ћеш радити што друго... исхранићеш се... иди Вања...

И Вањушка је хтео да иде у варош, али старици није ни једне речи одговорио. За те две недеље, што су протекле после очеве смрти, Вања је осећао да је постао самосталан. На погребу је први пут некажњено шио ракије а после неколико дана пролазио је поносно кроз село намрштена чела и испршених груди. А с мајком говорио је укратко, испрекидано, подражавајући оцу...

После ручка старица је крпила своју бунду. Вањушка се беше извалио на асуру. После пола сахата упита он мајку:

— Колико имаш новаца?

Једну рубљу и шездесет копејки...

— Тих шездесет копејки даћеш мени...

— Шта ће ти?

— За пут.

— Зар ћеш да идеш?

— Видиш да хоћу да идем!

— Врло добро. Иди, синчићу мој... А кад мислиш да се кренеш...

— Зором.

У освитак зоре дала му је мајка једну амајлију од туча и благословила га.

Вањушка притеже боље кајиш, тури за појас секиру, навуче на уши капу и рече:

— Сад напред! С Богом!

— С Богом, Вања! Причувај се варошана... Буди пажљив... они су лукави. Па онда не пиј ракију... Чујеш ли...

— Добро, добро, рече Вањушка, дрско накриви капицу и изиде на улицу.

Било је још мрачно. Тек што се беше неколико корачаји удало од своје колебе, чуо је глас своје мајке. Он је у помрчини није више могао видети — и само

мене речи разлегале су се бојажљиво у тој тишини.

— Ракија ће те упропастити, Вањушка... Избегавај варошке женске... Од њих можеш добити какву гаду болест.

— С Богом! викну Вањушка.

И одједаред њему би жао мајке. Било му је жао што оставља мајку, село, своју стару кућу. Застао је и ослушкивао. Али већ је све било тихо. Мајка је отишла. Он дубоко уздахну и упути се према непокретној и тихој помрчини.

Ишао је пољем и премишљао како ће му можда испасти за руком, да у вароши заслужи доста новаца. После кад би се вратио на пролеће у село, узео би Василису Шамов. Он је гледао пред собом ту пуну, снажну, чисту девојку. Или ће можда добити службе код каквог богатог трговца, па онда неће узети Василису, него какву варошку девојку. Он је ишао а иза њега се руменело небо; унаоколо је нестајало сенки а на снег су падали бледо-жути зраци зимњег сунца. Снег је веселије и јаче шкрипао испод ногу. Вањушка поче да пева неку песму. Три новчића од по двадесет копејки звецкају у џеповима његових чакшира а у његовој глави крстарице су мисли и комбинације о његовој будућности.

Добро је било за ход. Ноге нису упале у снег, јер је већ био добро пропрћен. Зимњи ваздух продирао је дубоко у груди и испуњавао их добрим слутњама, а плава даљина беше примамљиво лепа. Свет, који је овда онда сретао Ивана, добацавао му је добре, веселе погледи. Мраз се хватао на малим, једва приметним Вањушкиним брковима и младих је пућио горњу усну и посматрао их са задовољством; бркови су му се чинили велики и леци. Један велики гавран летео је гракћући изнад снега крај друма. Вањушка звижну. Али та црна тица погледа га једним оком и лелујаћи се приближи се друму. Иван плесну длан о длан и тај плесак, и ако су му руке биле у рукавицама, пуче као пушка, али то не поплаши тицу.

До ђавола, прогунђа Иван, и пође брже напред.

Пред подне, кад је Иван већ био пола пута превалило, поче у пољу да завејава. Час овде, час онде слетали су лаки, прозрачни снежни облаци с брежуљака; они су лутали, сударали се и обасипали лице белим, хладним прахом. Повекад завртео би се тај снежни прах пред Ивановим ногама, као да је хтео да момка спречи да даље не иде. Други пут дхнуо би му ветар у леђа, као да је хтео да га потера. Видик је био застрт мутним облачинама, ветар је звиждао кад додирне земљу; завејавао је путове, шибао друмом и јаукао лагано, тужно. Људи и коњи искрсаваху пред очима и ишчезаваху као камен у води. Вањушка је жмиркао и корачао посред те вејавице. У слабинама га је почело болети, ход је био отежан... Посрћући газио је он снег и љутио мисли на мајку.

— Она тамо седи... а ја... кланцам!...

Доцније је био тако уморан, да није више ни на шта мислио. Имао је само једну жељу: да што пре стигне у варош, да се у топлој соби одмори и напије чаја.

Погнут, оборене главе ишао је као какав во и није ништа опажао око себе, докле не зафијука фабричка пишталка. Он застаде, исправи се и дубоко уздахну. По том извуче новац из шпага и метну га у уста, да његовим звецкањем не намами варошки свет...

Варош је због снега личила на тежак облак, који се спустио на земљу. Ускоро чу он где звоне звона. Вањушка скиде капу, прекрсти се и рече:

— Хе, сад сам ту...

II.

Кад је Вањушка ушао у једну крчму, додирну густи, влажни ваздух његове образе и убриса као каквом топлом, влажном крпом осећај хладноће с његова лица. Плави дим лелујао се испод ниске таванице и клао је за очи; мирис ракије, дувана и загорелог уља голицао је у носу; дерњава и говор не прекидаху се никако. Све то пријатно је дирнуло Вањушку. Полако се он кретао између столова, тражио место и није могао да га нађе. Свуда су седели кочијаша црвена лица, пијане полунаге, подрпане скитнице. Мрачно и испитивачки, лоповским очима посматраху они Ивана. Један од њих, мршав, дуг, црвених, бркова, климну Ивану главом и рече му пружив му руку:

— Сервус, битанго. ходи овамо!...

Вањушка се трже од њега и удари раменима једну малу, готово округлу девојку. Њено лице било је црвено као крв, а црне веће дуге готово као бркови.

— Полако, полако, звекане! викну она промуклим гласом.

У предњем углу крчме, под једном иконом, седео је за једним столом сам један човек и Вањушка приђе к њему.

— Смем ли да седнем?

— Што да не!

Иван седе, посуврати оковратник на свом капуту и рече:

— Ху! доста света!

— Дакако, таква места нису празна... Из села?

— Да...

— Дошао на рад?

— Да...

— Нема овде никаква рада...

— Збиља?...

— Збиља! Већ су три недеље како ја седим.

— Без рада?

— Да; просто не остаје друго но да се умре...

Покрај стола мину један келнер као гуштер.

— Ја бих хтео један чај, викну му Вањушка, па онда стаде посматрати свог суседа. То је био човек од својих 25 година, на коме је био један подерани прљав ватирани женски огртач. Он се наже на сто као да је хтео да своје богињава, ружно лице сакрије од тог човека. Није имао ни бркова ни обрва. Пснеки пут би журним покретом немирно уздигао кратко ошишану главу и крупним, зеленим очима уплашено погледао у Вањушку. Кад је опазио, да и Вањушка њега оштро посматра, насмешио се својим уским уснама и рекао:

— Имао сам зимски капут; морао сам га продати, да бих се најдро; остале су

ми само ципеле. И њих ћу ускоро продати.. или ћу их заменити...

Вањушки га би жао, а и сети се себе самог, па га дирну.

— Можда... на неки начин... рече он непоуздано.

— Одакле! Има нас као жута лишћа у јесен! Погледај само колико нас је! И сви хоћемо да једемо!...

— Попијмо овај чај заједно, понуди га Вањушка.

— Хвала... Ја сам већ пио... Али кад би чашицу!... И он дубоко уздахну.

Вањушка опиша руком новце у устима, промисли се, за тим прстом дозвола келнера и нареди му:

— Пола боце... Две чашице.

Богињави сусед се насменио радосно, али не прозбори ни речи.

— Где конакујеш? упита га Вањушка — Овде близу... Три копејка од ноћи...

А ти?

— Ја сам овог часа дошао.

— Тако? Е онда ћемо заједно ноћити.

— Добро.

— Славно! Како се ти зовеш.

— Иван... Кузин...

— А ја... Салакин... Еремеј...

Они уђутапе, само се добродушно смешкаху и гледаху. Кад је келнер донео ракију Вањушка је Силакину насуо једну чашицу, и Саликин се диже са свог места, уз чашицу и пружив је ка Вањи, рече:

— Дакле да попијемо у знак новог пријатељства!

Вањушки се изванредно допадеше те речи. Вештачки испи он чашицу, промешкољи се радосно и рече:

— Па ипак боље је у двоје!

— Те још како!

— Ја долазим први пут у варош на рад... Тако... послом сам већ долазио овамо; али — да овде живим — ово је први пут рече Вањушка, те и по други пут напуни чашице.

— И ја до сад сам непрекидно радио на пољским добрима... Напоследку сам се посвађао с надзорником, па ме је најурио... Псина једна!

— А мени је отац недавно умро... Сад сам ја старешина... самосталан...

До њих сеђаху два кочијаша теретних кола, оба убрашњављени. Они су се гласно препирали. Један од њих, крупнији и старији, лупао је песницом о сто и викао:

— Право је!

— Зашто? упита онај други, с црном брадом и ожиљком на челу.

— То је радник! Човек добар као добар дан. Оно друго је све стока.

— Све њих треба жалити, рече црнобради.

— Салакин је пратио ту препирку, па се умеша.

— Није тако.

— Шта?... Није тако?

— Што се тиче сажаљења. Узмимо за пример мене... Овај надзорник... Матвеј Ивановић... мој непријатељ... Зашто ме је отпустио?... Ја сам радио две године... у највећем реду... Наједанпут ме нападне... да сам ја куvariцу Марју... и тако даље... И да сам коњски прибор... Знате прибор је нестао... Нека га тражи!... Одједанпут ми рече: Можеш да идеш! Не треба ми.

Како то? Не треба ме! А ја сам сам себи много потребан... Ја морам живети... А сад... могу ли да имам сажаљења према њему? Према надзорнику?

Салакин ућута, па онда рече Вањушки с потпуним убеђењем:

— Ја могу да имам сажаљења само према себи, иначе ни према коме.

— Наравно, рече Вањушка.

После треће чашнице обојица се наслонише на сто, лице у лице, узрујани ракијом и говором. И Салакин поче на дуго и на широко, без везе, и ватрено причати о свом животу.

— Ја сам копиле, рече он: целог свог века испаштам за грехе своје матере.

Вањушка је гледао у богињаво узбуђено лице свог пријатеља и одобравао му је климањем главе.

— Вања, тражи још пола флаше. Све је једно! узвикну Салакин, енергично млатарајући рукама.

Вањушка одговори: т-т-ражи...

III.

Кад се Вањушка пробудио, видео је себе где лежи на леси у једном полумрачном сутерену са сведеним плафоном, које је било рупицама изрешетано као год и Салакиново лице. Покретао је језик по устима — новца више није било; осећао је само горчину љуте ракијетине. Вањушка дубоко уздахну и погледа око себе.

Цео сутерен био је застрт лесема а на овима лежаху подрпани мангупи, мрачни створови, као гомиле блата. Неки од њих су се будили; они су се тешко покретали и гамизали по земљи; други су још спавали. Тихи, али непрекидни говор мешао се с хркањем спавача; негде је неко прскао водом. Те разбарушене људске прилике личаху у суром сумраку раног зимског јутра на растурене зимске облаке.

— Већ будан?

Покрај Вањушке стајао је Салакин. Његово лице било је црвено: мора бити да се умιο хладном водом. Он је држао у руци једну тучану кутију, која је у себи имала много точкича. Салакин је једним оком посматрао те точкове, а другим Вањушку и смешио се.

— Синоћ смо много повукли, рече Кусин, и прекорно погледа у пријатеља.

— Колико треба, одговори задовољним гласом Салакин, таман толико да човек добро пропере црева.

— Мој је цео новац отишао...

— Не мари! Видећемо већ.

— Да-а! Лако је теби...

— Ја не бринем ништа! Имам још 17 копејки а за тим ћу продати моје ципеле... Тако ћемо проживотарити!

— Тхе! Ваља ће се моћи нешто учинити, рече Вањушка, неверљиво посматрајући лице свог пријатеља. Салакин је ћутао.

— Ти ми сад мораш помоћи, настави Вањушка; пошто сам свој новац с тобом проћердао, ти наравно мораш...

— Та добро! Разуме се! Делићемо добро и зло. Ми нисмо богати; приликом поделе нећемо се свађати... А и немамо много да делимо.

Његове очи и његов глас умирише Вањушку и он га упита:

— Шта ти је то?

— Погоди!

Кусин погледа око себе а за тим рече полако:

— Шта, то су лажни новци?

— Будало! викну смејући се Салакин: шта ти је пало на ум! А откуд ти знаш за такве новце?

— Знам, недалеко од нашег села један сељак се бавио тиме...

— Та није ваљда!... А шта је било с њим?

— Ништа. Протерали су га у Сибирију. Салакин премисљаше. Ћутао је неко време, па онда рече дубоко уздахнувши:

— Да! због тога протерују.

— Дакле то је то? Упита тихо Вањушка и показа главом на кутију.

— Није! То је само унутрашњост једног сахата! Устани! Хајдмо да пијемо чај.

Вањушка устаде са лесе, дотера руком косу и рече:

— Хајде!

Али она кутија будила је његову радозналост и у исто време и нехотично је у њему изазивала бојазан. Кад је приметио, да је Салакин скрио кутију у недра, упита:

— Одакле ти је?

— Купио је на вашару, кад сам продао зимски капут 70 копејки сам дао за то.

— А што ће ти? упита Вањушка.

— Видиш, рече тајанствено Салакин, пригнувши се његовом уху: Хоћу да испитам зашто сахат зна време. Подне — и он избија дванаест. Како то? То је прост туч па ипак је тако удешен, да разуме време. Човек може то видети по сунцу, животиња не зна ништа... живи онако... А гле... туч... точкови!...

Вањушку је болела глава. Он је ишао крај пријатеља, слушао његов неразумљиви говор и с напрезањем премисљао, како ће Салакин поступити, кад прода ципеле. — Хоће ли му дати бар половину утрошеног новца. Он погледа Салакина у очи и упита га:

— Кад ћеш продати ципеле?

— Одмах после чаја. Да, драги мој, ја већ одавно премисљам о сахату. Питао сам већ многе... знаш... паметне људе... Један каже овако, други онако... Немогуће је то разумети.

— Али на што ти то да знаш? упита Вањушка радознало.

— Занимљиво је... врло занимљиво! ...Како је то! Човек иде; он је жив; то је просто...

Салакин је говорио о тајанствености сахата толико, да се та ревност пренела и на Вањушку и он почео да погађа зашто сахат иде. И тако докле год су пријатељи пили чај, разговарали су се о сахату.

По том отидоше да продаду ципеле и добише две рубље и четрдесет копејки. Салакин се тужио да је за ципеле добио врло мало. Одмах је позвао Вањушку да пође с њим у крчму и од туге и бола ту је утучао једну рубљу. А позно у ноћ, кад су се, посрћући и дерући враћали на коначиште, у Салакиновим шпаговима звецкала су још четири бакарна новчића. Вањушка га је држао испод руке, сударао се с њим о раме и весело говорио:

(Наставиће се)

ИЗ МЕМОАРА Г. ГОРОНА

КРОЗА ЗЛОЧИН

Љубав једне жене.

8

Последња му је слабост била врло занимљива. Сазнали смо поуздано да је он одлазио, у пошту на тргу Француског Позоришта, да отпрати пакет који је примио у Марсељу. Паде ми на ум да наредим једног јутра да га изведу да бих га одвео у ту пошту, да би га чиновник могао познати. Он пребледи и одговори:

— Није потребно: признајем да сам одлазио у пошту на тргу код Француског Позоришта.

Касније, кад доведосмо чиновника пред Пранчинија, тај честити човек изјави да му је немогуће познати пошиљача!

Пранчини, који је упорно одрицао најочигледније ствари, признао је једновремено један факат чију стварност можда би нам било немогуће утврдити.

Са свим природно, г. Гијо је предао г. Гоберту, вештаку Француске Банке, познато писмо упућено г. П... Вештак није могао утврдити да су писмена била од исте руке! Тако је исто било са рукописом на манжетата.

И г. Гоберт је закључивао: »Пранчини је калиграф првога реда; он до бесконачности мења рукопис. Врло је могуће да је он написао оба писма, али то не бих смео тврдити.«

Зар није боље урадио, у осталом, што је поштено рекао истину и признао своју немоћ, него да је смело тврдио, као извесни вештаци, да је рукопис окривљенога, па ма касније и опазно, кад људи већ помру на робији, да су се преварили? — Не именујем никога.

Кривица Пранчинијева није давала маха никаквој сумњи; сви смо носили унутрашње уверење да је он једини био убијца. Али од тренутка кад је пронађен траг Геслера из хотела Каје, ваљало је ићи њиме. Као што вели једна стара пословица, кад је зец кренут, ваља га гонити.

С друге стране, ценили смо да је необјашњив нестанак Геслеров из хотела Каје опасно оружје у рукама браниоца Пранчинијева. Буде одлучено да се пошто по то пронађе човек кога је нестало од дана злочина.

— Хоћете ли ви узети на себе тај незахвални и мучни посао? рече г. Тајлор.

У мене је било смелости и поуздања младости. Одговорих да! без устезања.

У вече, г. Тајлор посла ми ово неколико речи исписаних писаљком које нађох у својим старим хартијама:

»Драги пријатељу,

»Спремите се да поћете што је могуће пре за Нанси, Келн, Беч, итд. итд. Сутра у јутру, ако је могуће. Ћутите о својој мисији.

»Ваш,
»Тајлор«.

Лов на човека

Сутра дан, бриселске новине донеше једну романтичну причу коју је испричала нека америчка дама по имену Мак Донал-

довица. Ево у кратко шта је та жена, која је тврдила да је оставила Париз у очи злочина, испричала белгијским новинарима:

»Пратила сам једну Американку у Анвер. Моја пријатељица полазила је за Америку, а ја остадох у томе граду за неколико дана.

»Срела сам се са Геслером на Зеленом тргу у Анверу. Он ми је приступио, питајући ме где се налазе канцеларије друштва „Red Star Line“.

»Мој саговорник, опазив да тешко говорим француски, проговорио ми је на немачком.

»Ево шта ме је побудило да мислим да се мој сапутник звао Геслер.

»У једној кафани у којој смо нешто пили, посматрала сам га и опазих да му је коса бојадисана. Изгледао је забринут и као да га гризе савест; није пио овдашње пиво које су му донели, него је на душак испио чашу воде.

»Тада ме замоли да му превијем рану коју је имао на руци и од које је изгледало као да много пати. Исприча ми да је војни бегунац из Француске и да је рањен у једној страшној борби са својим претпостављенима.

»Рана је изгледала налик на дубок ујед; ја је превих.

»Даде ми једну мараму да обришем крв; за то време, говорио ми је о својим путовањима по целом свету, за тим ме остави.

»Ја задржах мараму; тек касније опазих да су на њој била почетна писмена: G.G.“

Та жена, на наваљивање новинара, отишла је и саопштила свој исказ полицији; примио ју је комесар у улици Фрер-Орбан и, предајући мараму са почетним писменима G.G. која је била код ње, додала је важну појединост да јој је непознати из Анвера хтео поклонити скупе адиђаре.

Буде одлучено да се мој пут отпочне преко Брисла а не преко Нансија и, у вече, кренух се на пут експресом од 6 часова и 30 минути.

Стигав, око поноћи, у хотел Манжел, стадох размишљати да, ако је тешко наћи јегуљу у навиљку сена, још је теже наћи каквог човека у Европи, кад место сваког описа имате само име које је вероватно лажно и један стари ковчежић у коме су старе гаће и кошуље. Сетих се познатог задатка: »Кад су дати дужина лађе и висина велике катарке, наћи године старости капетану.“ Загонетка коју сам ја имао да решим није била ни мало простија!

Бејак понео ковчежић из хотела Кајџ, и, кад га спустих на сто у својој соби, не могах се уздржати а да не помислим да се, у свим базарима на свету, и свакога дана, морало продавати стотинама таквих истих. Што се тиче кошуља, оковратника... појмио сам да је била лудост надати се да ће им се у читавој Европи наћи газда. Био је ту и медаљон у коме је, без икакве друга знака, била и малена фотографија жене очешљане по моди од 1830 године... али зар сам се могао надати да бих познао ту жену, баш и кад бих је срео случајно, на улици?

Па ипак, само сам се у случај уздао, у случај, који је најбољи сарадник полиције... јер он једини даје маха да се изврши какав мајсторски потез...

У мене је било и онога лепог поуздања у успех које, веле, и даје маха да се задобивају битке.

Кад сам се пробудио, у Брислу, дошло је прво разочарење. Кад сам се пријавио комесаријату у улици Фрер-Орбан, сазнао сам да је нестало моје Американке, госпође Мак-Доналдовице, којој се досадило потрзање од новина. Чак је заборавила и да плати за стан. Али је предала комесару чувену мараму G. G. коју јој беше дао непознати. Она ни у колико није била налик на мараме нађене у ковчегу Геслерову у хотелу Кајџ, а и марка јој је била сасвим другачија.

Доиста, довољно ми је било мало пажљивије испитивање те да опазим да је мараме обележена са С. С. а не са G. G.

И допутовао сам у Брисл да бих то утврдио! Преварили су се просто за то што почетна писмена на марами коју је предала госпођа Мак-Доналдовица беху исписана готским писменима.

Да би ме утешио, без сумње, један белгијски новинар напомену да је пре седам година некакав Геслер био осумњичен да је убио једну слушкињу близу капије за Хал. Беху га ухапсили, а за тим опет пустили у слободу.

Сутра дан у јутру, могао сам испитивати тога човека у кабинету г. Росела, комесара централног одељка који је у скоро за тим умро, и кога је заменио г. Буржоа, полицијски судија колико разборит толико и симпатичан.

За неколико минути, јадни момак све нас је убедио да он није могао бити човек из хотела Кајџ, јер већ неколико месеци није никуд одилазио из Брисла. Сав се његов квартал понуди да докаже његово *alibi*.

Беснио сам од гнева; отресао сам у престоници Белгије, у којој су ме ипак тако дивно дочекали, праšину са своје обуће и узео воз за Келн.

На немачкој граници имао сам непријатност да опет видим, први пут од рата, шиљасте шлемове; али се мој негдашњи дивљи шовинизам беше мало стишао с временом, и знао сам да, ради испуњења мисије која ми је била поверена, треба да се обратим на благонаклоно помоћ немачких полицајаца. Па онда, у тај мах, опет видех у мислима свој повратак из Америке, на примеру »Штразбургу,“ и незаборавити отказ капетанов да застарама окити лађу на голдвни дан предаје на Седану, због мог присуства на лађи. И тако, и неопазно, човек постаје паметан у животу, јер се мора, јер су догађаји јачи од воље.

У тренутку кад цариник уђе у вагон, догоди се један доста забаван мали случај. Тај честити човек није знао ни речи француски; ја опет, ни једне речи немачки. Па ипак, инстинктивно разумедох службену фразу: *Haben sie nichts zu declarieren?* Имате ли што да пријавите?) Ја дадох главом негативан знак; али је добри цариник без сумње хтео савесно да испуни своју дужност, и ковчежић Геслеров, ковчежић из хотела Кајџ, који бејак сместио у мрежу, привуче његове погледе.

— *Machen siemir das auf bitte?*¹⁾ рече ми.

¹⁾ Молим, отворите то.

Нисам разумео, а овога пута нисам ни хтео разумети. Било ми је одвратно отврати тај стари ковчежић сумњиве чистоте. Мислим да би ме најзад ухапсили као проста криумчара да један љубазан оџицир који се налазио у томе одељку не рече да сам дужан послушати. Тада, на запрепашћење својих суседа, отворих сандучић Геслеров, и изложих његово прљаво рубље!

Крајња љубазност којом ме прими г. фон Конинг, *Polizei Präsident*, то јест полицијски префект, у Келну, утеши ме врло брзо за моју малу размирицу са царином.

Остављајући жељезничку станицу, бејак се кренуо у стан француског консула, г. Бранда, који је био на одсуству, али његов шурак, г. Хелмерс, одмах ми се стави на расположење и одведе ме ка полицијском префекту.

Г. фон Конинг крену све своје агенте.

После разговора од пет минути, бејак сазнао да је ухапшење Геслерово било за једног немачког полицајца, питање части, једино за то што је изгледало као доказано да је Геслер узео удела у злочину у улици Монтењ и био саучесник Пранчинијев. Да сам се упустио да кажем шта сам у истини мислио, нико се не би позабавио истраживањем без интереса.“

Дадох полицијском префекту из Келна једну сензациону фотографију жртава и једну слику Пранчинијеву, што је изгледало да му је врло мило, и док је наредио да се врше истраживања по свим градским хотелима да ли Геслер у коме од њих није становао, повери ме једном полицијском комесару, г. Блуму, који је врло добро говорио француски и пратио ме код главних продаваца дувана у граду.

Бејак дошао у Келн само зато што сам нашао у ковчежићу у хотелу Кајџ више торбица од пергаментна на којима су биле адресе разних продаваца дувана из Келна, какве обично дају у Немачкој свакоме који купи четири до пет цигара од један пут.

Човек који је у своме ковчегу имао пет до шест таквих торбица, које су све носиле адресу једног продавца дувана у Келну, очигледно се задржавао неко време у томе граду.

И ето ме како идем код свих продаваца, нагонети Блума да ми преводи опис Геслеров, пред свим плавим госпођицама које продају дуван у старом немачком граду.

У већини дуђана, дадохе ми околишне одговоре. Младе девојке виђале су толике пушаче да се не сећаху... Али код г. Камила Руба, *Hohertgasse*, број 102, једна црноока и врло разборита девојчица рече ми да врло добро познаје мог човека. На жалост, није га више видела од пре пет недеља. Био је то некакав убоги ђаво коме је рубље и одело било са свим извештало. Последњи пут кад је долазио, рекао је тужно:

— Попушићу свој послени марјаш.

То није било Бог зна шта, али је ипак било нешто; и, један тренут, обузе ме живо узбуђење радости када, враћајући се у полицијску префектуру, угледам г. од Конинга како ми приступа пун радости и рече:

— Па! дочепали смо се вашег Геслера!

Доиста, агенти беху пронашли да је једно лице са тим именом становало у хотелу Европи од 29. јануара до 2. фебруара.

Илија има 35—40 год., омањег раста, у лицу црн, бркова црних, без браде, циганин је; Марко је повисок, има 35—40 год., бркова плавих, без браде, обојица од одела имају: гуњеве, а на глави шубаре. Моле се све полицијске власти, да их живо потраже и нађене спроведу начелнику среза Посавског у Умку, с позивом на Бр. 3543, или Управи града Београда Бр. 12029.

Радоје Милетић, из Дреновца, **Мијајло Маринковић**, циганин из Туприје и **Чедомор Мишић**, из Параћина, притвореници среза Параћинског, побегли су 4. ов. м. из јутра из притвора среског. Радоје има 28 год. омален је, сувољав, бледа лица, скоро обријан, малих смеђих бркова, од одела има на себи старо гунче и чакшире, на ногама старе чарапе и опанке. Мијајло има 25 година, омален је, сув, бркова малих црних, ретке црне браде, на себи има памуклију и гуњче, панталоне штофане, на ногама чарапе и опанке. Чедомир има 20 год., омален је, црномањаст, брково врло малих црних, на себи је имао одело сељачко, а на ногама опанке и чарапе. Моле се све полицијске власти, да их живо потраже, и нађене спроведу начелнику среза Параћинског, с позивом на Бр. 6243 или Управи гр. Београда Бр. 12031.

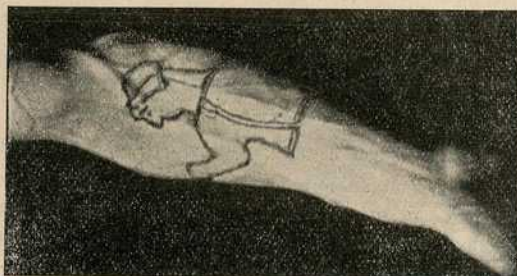
КО ЈЕ ОВО?

Лице чију слику износимо, ухваћено је на први дан Ускрса у овдашњој централној пошти, а у моменту кад је украо новчаник г. Живку Тодићу експедитору Народног Листа. Приликом саслушања у Управи града Београда, ово

по све сумњиво и загонетно лице изјавило је: да се зове **Петар Константиновић**, да је родом из Врешове у Румунији, и да је у последње време живео у Букурешту занимајући се обућарском радњом. У Србију је већи прешо код Кладова и то без пасоша, па је одатле дошао у Београд, у цели да тражи рада. Поред овога изјавио је још и то: да је у Београду био пре 3 године, и радио обућарски занат код Глигорија Лазића, обућара, али је доцније све ово

порекло и додао да у Србији никад није био, а да је српски језик научио у Букурешту од Срба раденика. Језик овај, Петар говори чисто и правилно као и румунски. Како је према изложеноме основана сумња, да је Петар, нека сумњива и опасна личност, то Управа града Београда, у циљу константовања његове индентичности, позива све полицијске власти, да се о њему тачно извести и њој — Управи — резултат што пре саопште. Петар има 21 годину,

омален је, смеђ, лица округлог, брчића смеђих, малих, на десној руци, мало више корена шаке, тетовиран је знаком у виду девојке, као што се види на слици. Шта ко буде знао о њему нека извести Управу гр. Београда с позивом на Бр. 12208.

ИЗ ПОЛИЦИСКОГ АЛБУМА

Самуило Коен, шегрт код Најмана тргов. орд., на први дан Ускрса украо је кључеве од дућана и касе, из стана Филипа Томшинског, заступника, Најмановог, и отворио је касу у дућану, и из исте узео 40.000 динара у злату.

Самуило је из Београда, стар 16 год., раста средњег, косе смеђе, очију смеђих, без браде и бркова. За ово дело крађе решењем кварта варошког стављен је под кривичну истрагу и притвор. На молбу неких пријатеља, износимо слику овог малог крадљивца, који је одмах притворен, исти је крађу признао и сав је новац нађен код Самуила.

КРИМИНАЛНЕ БЕЛЕШКЕ И ДОГАЂАЈИ У ЗЕМЉИ

Ноћу између 30. и 31. Марта, од непознатог лица убијен је из пушке на путу пред својом авијом Веселин Миљковић, из Поповића, округа крагујевачког. Предузета је истрага за проналазак кривца.

31. Марта нађен је заклан на месту званом „Чапља Падина“, Петко Милосављевић, надничар из Прокупља, кога је било нестало 21. марта. Истрага је предузета. Зликовци су за сада непознати.

3. априла у 4 сата изјутра. Милош Мирковић, из Прокупља, звани циганин, насељеник, у међусобној свађи убио је секиром Јевђу Максимовића, сакацију, с киме је у једној кући живео и у једној соби спавао; потом појурео на поље и напао одмах до његове куће Стамену удову Милована Здравковића, убио је ножем, а затим ранио је ножем Стамениног сина Јанићија, Милоша Милојевића; Косту Бојковића; жандарма, и Мару удову Николе Јевтовића. Кривац је у притвору.

По делу убиства шесто-годишњег детета Јевте Марковића, из Ђурипаца среза сврљишког, округа нишког извршеног на дан 30. марта, за које се сазнало да се играло у кућној авији и кући Алексе Николића. — Одмах је учињен полицијски увиђај у кући Алексина, и, увиђајем у кућној соби, нађени су на три места трагови од крви, услед чега се посумњало да је дете Јевтино убио Алекса или ко год од његових укућана, па је одмах предузета кривична истрага, и, пошто Алекса није био кући то је одмах узета на одговор његова жена Ристена, која је после кратког отезања признала, да је она сама без саучасника једном тежињавом френгијом прво удавила дете Јевтино у својој соби, затим га запретала у кући, у пепелу, а кад се је смркло извадила га одавде и бачила у један кладенац, који постоји близу њене куће. Она се брани да је ово убиство извршила услед свог наступног лудила, али је над њом и поред овакве одбране предузета истрага и стављена је под кривичну истрагу и у притвор.

31. марта Драгутин Јовановић, из Аз-Бреснице, среза добричког, окр. топличког, и Вучко син Јанаћка Стојановића, онд. завадали су се око заузећа земљишта, при чему је Вучко пушком тешко повредио Драгутина. Истрага је предузета, а повређеном указана лекарска помоћ.

5. априла у фабрици брикета белгијског друштва у Радујевцу, Димитрије Милу, из Вучковче, радећи на преси брикете, случајно омак'о се, пао под точкове машине и погинуо.

4. априла Милорад Ђукић, девето годишњи дечко из Грнчара, среза јаларског, окр. подричког, погинуо је од притиска јапије, несмотреношћу дунђерина. Предузета је истрага.

3. априла, пред ноћ Никодија Томића, из Лапова, среза лененичког, окр. крагујевачког, тешко је повредио Милан Р. Вељковић, онд. у свађи при хватању рибе на Морави. Повређени умро је код своје куће 5. априла а кривац — налази се у рукама власти.

Садржај: I. Службени део: — II. Стручни и научни део: 1) Познавање и употреба оружја за иследнике; 2) Социјални фактори криминалитета. — III. Поучно забавни део: 1) Историја једног злочина; 2) Кроза злочин; 3) Из старе полицијске архиве. — IV. Поучке и обавештења. — V Службене објаве: 1) Потерс; 2) Ко је ово? 3) Из полицијског албума; 4) Криминалне белешке и догађаји у земљи.